

Εγκυκλοπαίδεια των Οχλήσεων #6

(Φεβρουάριος 1986)

Μετάφραση: Πριονιστήριο το Χρυσό Χέρι
(Αιγάλεω, Νοέμβριος 2021)

ABATTAGE (ΚΑΤΑ ΣΥΡΡΟΗ ΠΟΡΝΕΙΑ)

Ένας οίκος κατά συρροή πορνείας [maison d'abattage] είναι ένας “οίκος ανοχής όπου γίνονται δεκτοί πελάτες κατώτερης ποιότητας, που, από την άλλη, δεν επιτρέπεται να είναι απαιτητικοί. Στα μπουρδέλα των λαϊκών συνοικιών, η κατά συρροή πορνεία ασκούταν κυρίως τα Σάββατα, τις Κυριακές και ακόμα και μεσοβδόμαδα ανάμεσα στο τέλος του μεσημεριανού γεύματος και την επανέναρξη της εργασίας· αποτελούσε σειριακή εργασία”. (Η Αργκό του υποκόσμου, Ζαν Λακασάν, 1948.)¹

Σειριακή εργασία για πελάτες κατώτερης ποιότητας, ιδού τι χαρακτηρίζει θαυμάσια το μεγαλειώδες πρόγραμμα “Προάστια 89” [“Banlieues 89”]² –από το όνομα αυτού που πρέπει να γίνουν οι γαλλικές πόλεις με τη συμπλήρωση διακοσίων χρόνων από την έλευση της αστικής κυριαρχίας–, το οποίο πρέπει να κλείσει μια επταετία τόσο πλούσια σε σχέδια που ευτυχώς ματαιώθηκαν (σκεφτόμαστε εκείνη την τρομακτική παγκόσμια έκθεση από την οποία γλιτώσαμε) όσο και σε τερατουργήματα που δυστυχώς ολοκληρώθηκαν, από το Βιλέτ [Villette] μέχρι το νέο Λούβρο. Αλλά αν και πρόκειται πάντα για την ίδια κρατική πομφόλυγα, που για να αποτρέψει την προβλέψιμη λήθη που την περιμένει θέλει να συνεχίσει να εγγράφει στο τοπίο την τσιμεντένια μηδαμινότητά της, αυτή τη φορά η κοινωνική φιλοδοξία του έργου επιστράτευσε κάθε καλή θέληση που δεν είχε ακόμα ληφθεί υπόψη. Γιατί είναι σημαντικό αυτό που διακυβεύεται μεταξύ του κρατικού χταποδιού και των δημοτικών βδελλών που διαπληκτίζονται για τα ίδια προαστιακά απόβλητα τα οποία είναι καταδικασμένα στον ατέρμονα κύκλο της κατασκευής, καταστροφής, αποκατάστασης. Όποιος έχει δει ποτέ ένα προάστιο δεν μπορεί παρά να επιθυμεί την εξαφάνισή του. Αυτό το συμπέρασμα της κοινής λογικής προσκρούει ωστόσο όπως και τόσα άλλα σε ορισμένα εμπόδια που αντιπροσωπεύουν εντελώς αντίθετα συμφέροντα. Και όσο πιο αστήρικτη γίνεται η υπεράσπιση αυτών των συμφερόντων, τόσο το πυροβολικό της ιδεολογικής ρητορικής πρέπει να αναισθητοποιεί τον δυστυχή πολίτη. Συγκεντρώνοντας όλες τις

¹ [ΣτΜ] Jean Lacassagne (1948). *L'Argot du milieu*.

² [ΣτΜ] Το πολεοδομικό πρόγραμμα “Προάστια 89” [“Banlieues 89”] καταρτίστηκε από τους αρχιτέκτονες Ρολάν Κάστρο [Roland Castro] και Μισέλ Καντάλ-Ντυπάρ [Michel Cantal-Dupart] με σκοπό την “αποκατάσταση” των γαλλικών προαστίων και τη σύνδεσή τους με τις κεντρικές πόλεις. Υιοθετήθηκε επισήμως από τη μιτερανική κυβέρνηση το 1983 με τη συγκρότηση σχετικής διυπουργικής επιτροπής και εφαρμόστηκε μέχρι τη συγχώνευσή του με το νεοσύστατο “Υπουργείο για την Πόλη” το 1991. Μέλος του ΚΚΓ έως το 1965, μαοϊκός τα επόμενα χρόνια και συνοδοιπόρος του Μιτεράν κατά τη δεκαετία του 1980, ο Κάστρο διορίστηκε το 2008 από τον Σαρκοζί ως επικεφαλής συμβουλευτικής επιτροπής (στην οποία συμμετείχε και ο Καντάλ-Ντυπάρ) με σκοπό την εκπόνηση οικιστικού σχεδίου για το “Μεγάλο Παρίσι” και συστρατεύτηκε ακόμα και με τον Μακρόν στις προεδρικές εκλογές του 2017.

ρεφορμιστικές χίμαιρες ενός αιώνα που είχε άφθονες, αλλά με μια νέα γλώσσα, αυτό το σχέδιο έχει ήδη από τώρα πετύχει στο μοναδικό σημείο όπου μπορούσε: εκείνο της πνευματικής μόλυνσης. Σπανίως πράγματι η αυταπάτη και το ψέμα είχαν χειραφετηθεί σε τέτοιο βαθμό από την απλούστερη πραγματικότητα, χωρίς καν να επιδεικνύουν οποιαδήποτε αξίωση να πείσουν. Γιατί αυτό το “μικρό κομάντο πολεοδόμων που προχωράει με μαχαιριές” (*Libération*, 7 και 8 Δεκεμβρίου 1985), του οποίου η παράτολμη αποστολή είναι να κατασκευάσει “εκείνο το ολοκληρωμένο τοπίο (που) γίνεται το πλαίσιο για να επινοηθεί ο ηδονισμός της σύγχρονης αστειακής κουλτούρας” (“Οι Απεσταλμένοι του προγράμματος Προάστια 89”, *Αρχιτεκτονική, Κίνηση, Συνέχεια* [*Architecture, Mouvement, Continuité*], Δεκέμβριος 1984), δεν έχει προφανώς παρά μόνο την μπλόφα ως παρόν και την απάτη ως μέλλον.

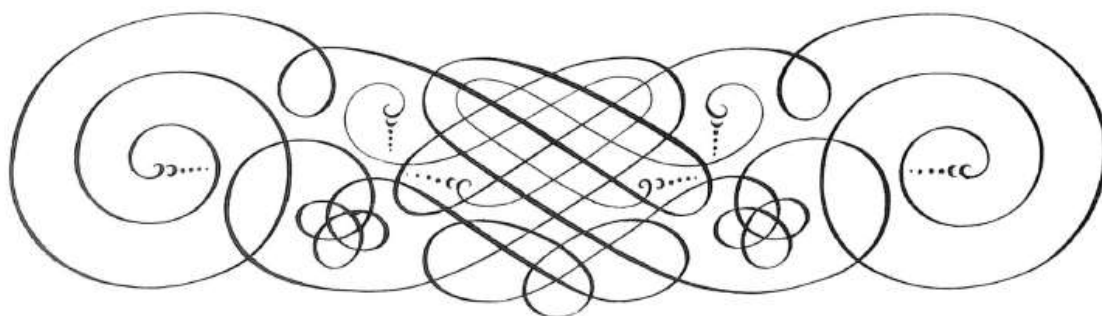
Μέσα σε αυτά τα προαστιακά κουρέλια, τα οποία χτίστηκαν από τις δυνάμεις της ιστορικής απουσίας που συνθέτουν το τοπίο της απομόνωσης, τα 218 θραύσματα σχεδίων του προγράμματος “Προάστια 89” επιδεικνύουν την παραληρηματική αξίωση να “δημιουργήσουν τη ζωή εκεί όπου δεν υπήρχε καθόλου” και να “δώσουν λόγους στους αστούς του 16^{ου} να πάνε στη Λα Κουρνέβ [La Courneuve], να αλλάξουν ακόμα και τις λέξεις, να κατασκευάσουν θέατρα αντί για κέντρα Νεότητας και Πολιτισμού και να διαμοιράσουν την πολυτέλεια” (*le Monde*, 17 Φεβρουαρίου 1985). Πιο πεζά, το ζητούμενο είναι κάτι εντελώς διαφορετικό: “να κατασκευαστεί η πόλη γύρω από τις συγκοινωνίες”, “μαζί με το μετρό”, “γύρω από έναν σταθμό”, “να συμφιλιωθεί η εθνική οδός και η πόλη” κ.λπ.: ιδού τι διακηρύσσουν τα μεγάφωνα αυτού του τσίρκου της πολεοδομίας του Κράτους που διασχίζει τη χώρα περιφέροντας “τα γιγαντιαία κόμικς του που αφηγούνται τον πολύχρωμο θάνατο των προαστίων και την αρχή της ανάστασής τους” μέσα στον παράδεισο των ανιματέρ του προ-παραβατικού εμπορεύματος³. “Το θέμα δεν είναι να φτιάξουμε το προάστιο σαν την πόλη, είναι απλούστατα να φτιάξουμε την πόλη”, μας διαβεβαιώνει χωρίς να γελάει ένας Ρολάν Κάστρο [Roland Castro] στην *Επιθεώρηση της κοινωνικής κατοικίας* [*Revue de l'habitat social*] του Απριλίου 1984, και για να αποδείξει την πνευματική αυστηρότητα που χαρακτηρίζει αυτή την επιχείρηση, αυτός ο Κολούς [Coluche] που θα είχε συναντήσει τον Λακάν [Lacan], όπως τον περιέγραψε ένας δημοσιογράφος, μας προλαβαίνει: “Ένα σχέδιο του προγράμματος Προάστια 89 αποτελεί ένα διορατικό σενάριο του οποίου η αισθητική και η αρχιτεκτονική δεν πρέπει να κρίνονται *a priori*.”

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τους στόχους αυτής της νέας υπεραστικής επιχείρησης εκκαθάρισης όπου συρρέει ο ελαφρώς κατεψυγμένος αριβισμός ορισμένων θεατών του 1968, ας ακούσουμε για λίγες στιγμές τη συναυλία των δημοτικών συνθημάτων που η ίδια επιθεώρηση παρουσιάζει ως “μια ωραία συνάθροιση ταλέντων και ενεργειών”: “Καθρέφτες μέσα στο τσιμέντο” (Σαιν-Ερμπλαίν [Saint-Herblain]), “Από εγκατάλειψη σε εγκατάλειψη” (Ισσύ-λε-Μουλινώ [Issy-les-Moulineaux]), “Τα άλση [Les bosquets] αναπνέουν” (Μονφερμείγ [Montfermeil]), “Σώστε την Ζ.Υ.Ρ.” (Αλανσόν [Alençon]), “Μεταξύ κέντρου και απουσίας” (Πω [Pau]), “Επιτέλους η ακτινοβόλα πόλη” (Λοριάν [Lorient]), “Συνάντηση με έναν νέο κόσμο” (Ντεναίν [Denain]), “Επίθεση” (Σαρσέλ [Sarcelles]), “Το Οχυρό [Redoute] της επικοινωνίας” (Ρουμπαί [Roubaix]), “Μια

³ [ΣτΜ] Τον Δεκέμβριο του 1985, οι υπεύθυνοι του προγράμματος “Προάστια 89” διοργάνωσαν συναντήσεις με πολλούς δημάρχους και τους παρουσίασαν τα σχέδιά τους για την ανάπλαση των προαστίων γύρω από μια γιγαντιαία μακέτα του “μεγάλου Παρισιού”.

εικόνα ξαναγίνεται καθαρή” (Ελμπέφ [Elbeuf], “Το TGV έρχεται” (Σαιν-Πιερ-ντε-Κορ [Saint-Pierre-des-Corps]), “Επάλξεις στον αυτοκινητόδρομο” (Μπανιολέ [Bagnolet]), “Ζωή στον παράδεισο” (Φοντεναί-ω-Ροζ [Fontenay-aux-Roses]), “Η πόλη αποκτάει νέο πρόσωπο” (Τραπ [Trappes]), “Κλικ-κλακ το προάστιο” (Μπιέβρ [Bièvres]), “Εργασία μαζί με τη λήθη” (μη εντοπισμένο), κ.λπ.⁴

Μπροστά σε μια τέτοια πληθώρα ιδεών είναι κατανοητή η ευμένεια ενός Μιτεράν γι’ “αυτό το ισχυρό κίνημα που θα αλλάξει τη σχέση μεταξύ της πόλης και του ανθρώπου και που επομένως, τελικά, θα χτίσει τις δομές του αστεακού πολιτισμού”. “Μέσα από αυτά τα σχέδια είναι δυνατό να δούμε ακριβώς πώς μπορεί να είναι ο επόμενος αιώνας. (...) Ενέκρινα την αρχική ιδέα, αλλά σκοπεύω να παρακολουθήσω από κοντά την υλοποίησή της. Τη μετάβαση από το σχέδιο στην πραγματικότητα. Όλα αυτά στο πλαίσιο μιας αντίληψης του ρόλου του Κράτους, της κυβέρνησης και ειδικά του υπουργείου Πολεοδομίας και Κατοικίας” (Φρανσουά Μιτεράν, *ό.π.*). Και, όπως μας υπενθυμίζουν οι ειδικοί ενός Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, “η ίδια η ασχήμια, ακόμα και αν είναι αθεράπευτη, θα μπορούσε να είναι λιγότερο θλιβερή και να αποκτήσει χρώμα”. (“Η Ποιότητα της ζωής στα προάστια των μεγάλων πόλεων”, *Επίσημη εφημερίδα της γαλλικής Δημοκρατίας*, 17 Δεκεμβρίου 1983.)

---

⁴ [ΣτΜ] Η κοινότητα Ισσύ-λε-Μουλινώ αποτελούσε εγκαταλειμμένη βιομηχανική ζώνη μέχρι τη μετατροπή της σε διοικητικό κέντρο εταιρειών τηλεπικοινωνίας και τηλεοπτικών καναλιών τα τελευταία χρόνια. Les Bosquets [Τα Άλση] είναι η ονομασία κτιριακού συγκροτήματος στο προάστιο Κλισύ-σου-Μπουά [Clichy-sous-Bois] της κοινότητας Μονφερμέιγ, από όπου ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2005 η εξέγερση στα γαλλικά προάστια. Z.U.P. (Zones à urbaniser en priorité) είναι οι “ζώνες πολεοδομικής προτεραιότητας” που δημιουργήθηκαν από το γαλλικό κράτος την περίοδο 1959-1967 με τη μορφή μεγάλων συγκροτημάτων κατοικιών για τη στέγαση των φτωχότερων κοινωνικών στρωμάτων. La Redoute [Το Οχυρό] είναι η επωνυμία μεγάλης εμπορικής επιχείρησης που έχει την έδρα της στην κοινότητα Ρουμπαί. TGV (Train à Grande Vitesse) είναι το τρένο υψηλής ταχύτητας (υπερταχεία) που άρχισε να λειτουργεί στη Γαλλία το 1981. Το κάστρο του Μπανιολέ είχε χτιστεί στο ομώνυμο προάστιο του Παρισιού τον 17^ο αιώνα. Στην κοινότητα Μπιέβρ διεξάγεται κάθε χρόνο διεθνής έκθεση φωτογραφίας.